

Reportáž

Firma dala šanci invalidům. Ročně teď vydělává miliony

ROVNOVÁHA. V sociálním podnikání je nezbytné vyvážit obchodní a personální část byznysu, říká šéf družstva invalidů Ergotep Petr Herynek. To spravuje například internetový obchod firmy Tescoma.

Petra Paříková
petra.parikova@economia.cz

Ráno vás přivítá a zapiše na recepci, o dvě hodiny později už je z něj vedoucí skladu. Změnit pracovní činnost je pro některé zdravotně postižené zaměstnance sociální firmy Ergotep nezbytné. Těžko by třeba někteří epileptici zvládali sedět celý den u počítače. Stejně důležitá je pro zdravotně postižené také volnější pracovní doba, naplní práce přesně uzpůsobená jejich postižení i třeba speciální místnost pro mimořádné přestávky – to když si například cukrovkář potřebuje píchnout inzulin.

Zaměstnávání lidí s handicapem má svá specifika, s kterými si v malé vesničce uprostřed Vysočiny umějí poradit. Tamní firma Ergotep má 120 zaměstnanců, z toho 95 procent invalidů. Ročně utrží zhruba 100 milionů a vydělá 10 milionů korun, které ze tří čtvrtin investuje do společensky prospěšných věcí. Ergotep plní úkoly pro Poštovní spořitelnu, ČSOB i výrobce domácích potřeb Viledu a Tescomu.

Kdo by si představoval skupinku postižených, která v malé místnosti za zvuku hudby vyrábí přání z ručního papíru, hodně by se mýlil. V Proseči u Skutče přepisují čísla z naskenovaných složenek do digitálních souborů, kontrolují data o finančních transakcích, zpracovávají dotazníky či spravují internetový obchod společnosti Tescoma i s ním spojenou logistiku.

I sociální podnik musí obstát na trhu

Petr Herynek firmu Ergotep založil v roce 2003 se svým strýcem Jiřím, který je zdravotně postižený. On měl zkušenosti z maloobchodu, jeho strýc z družstva invalidů. Oba se rozhodli opustit svá zaměstnání a spolu s dalšími členy rodiny začali podnikat. „Základní kapitál jsme žádný neměli. Jeli jsme od nuly,“ vzpomíná Jiří Herynek.

„Na začátku jsme vyráběli pomůcky pro handicapované – do automobilů, k invalidním vozíkům a podobně. Od toho jsme ale rychle ustoupili, protože v Česku na to jednoduše nebylo legislativní prostředí – velice nás brzdily například zkušební – jednak tady byla velká konkurence,“ uvádí šéf firmy Petr Herynek.

Když měla firma 14 zaměstnanců a 23 tisíc korun na účtu, Petr Herynek se pustil do hledání úkolů, které by se svým týmem mohli plnit pro někoho jiného. Pro Poštovní spořitelnu Ergotep připravil bankovní produkt Handicap (bankovní účet pro handicapované) a i přes počáteční nedůvěru se mu podařilo banku přesvědčit, aby Handicap zařadila do svého portfolia. Později za něj banka získala ocenění Finanční produkt roku. Obě strany byly spokojeny a navázaly dlouho-

dobější spolupráci. Dnes Ergotep v rámci věrnostního programu Poštovní spořitelny odpovídá za veškerou distribuci, logistiku a archivaci dat. Petr Herynek se shoduje se strýcem, že sociální podnik musí být konkurenceschopný jako každá jiná firma.

Všechny složeny, které prošly Českou poštou

Podle Petra Herynka je dlouhodobá spolupráce s obchodními partnery velmi důležitá zejména pro sociální firmy. „Potřebujete čas na výběrová řízení, rekvalifikaci zaměstnanců a další personální věci. Nemůžete přitom být závislý na tom, jestli máte zakázku, či nemáte,“ vysvětluje s tím, že Ergotep s obchodními partnery navázal hlubokou spolupráci. „Až na úroveň zpracování citlivých dat pro banky,“ uvádí.

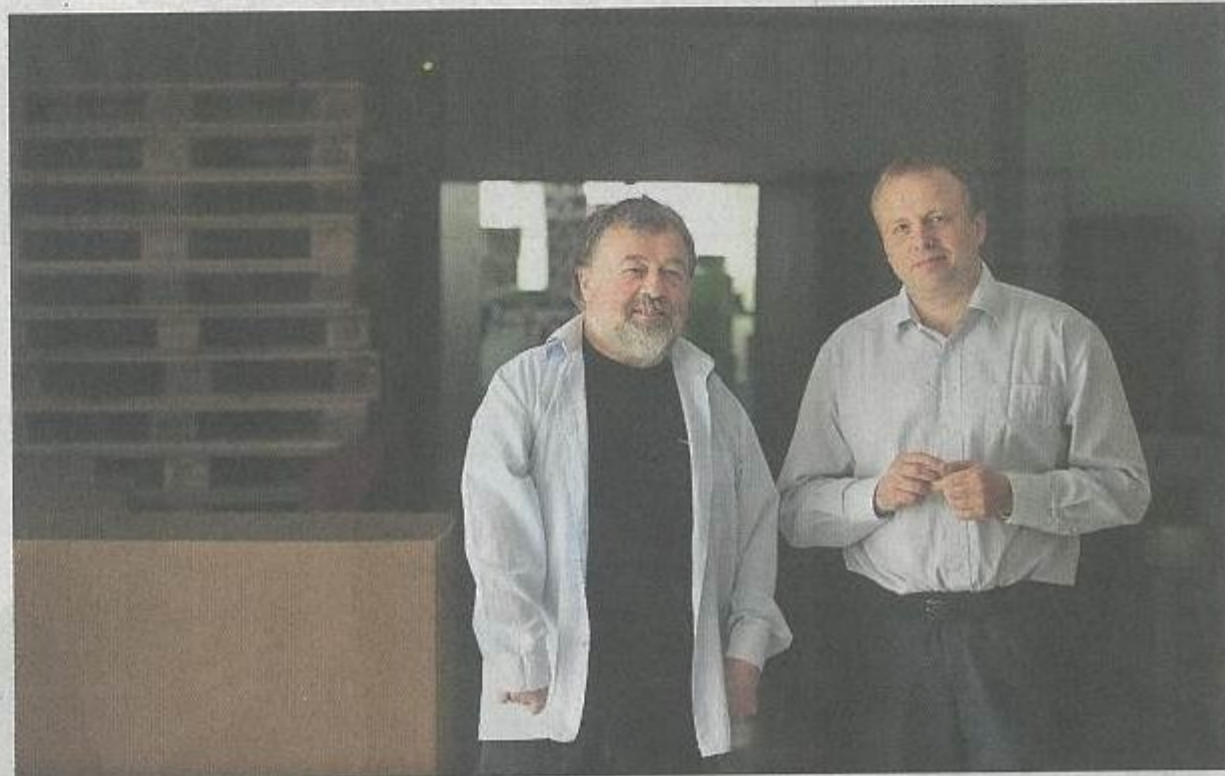
Zatímco šéf firmy vypráví, jeden ze zaměstnanců vyplní a odnese formulář. Zběžný pozorovatel by si ani nevšiml, že má chromou ruku. Desítky zaměstnanců ve firmě zpracovávají data z poštovních složenek. Podle velikosti denní dávky je i dlouhá pracovní doba těchto zaměstnanců. „Někdy odcházíme ve dvanáct, jindy ve dvě. Později ale většinou ne,“ popisuje jedna z pracovníček. Herynkovi se přitom hrdě usmívají. Jejich firma totiž zpracovává data ze všech složenek, které předchozí den prošly Českou poštou.

Pracovní pozice a zaměstnance firma částečně vybírá ve spolupráci s úřadem práce. Personální oddělení firmy má zhruba šest lidí. Do Ergotepu se uchazeči hlásí permanentně – jsou to většinou lidé po těžší nemoci, rehabilitaci nebo ti, co přišli o práci. Podle Jiřího Herynka je přitom důležité, jak je pracovní tým poskládaný. „Je komplikované některé projekty řešit jen s osobami s třetím invalidním stupněm,“ říká. Firma přitom usiluje o to, aby byli všichni její zaměstnanci samostatní.

Ve firmě Ergotep považují za zásadní vyváženost personalistiky a obchodu. „Když převažuje byznys, směřuje to ke zneužívání handicapovaných. Když převažuje personalistika, tak se z podniku stává nekonkurenceschopný subjekt,“ říká Petr Herynek. Ten rozhoduje spolu se strýcem, který má personální věci na starosti.

Jak se firma během své desetileté historie profilovala, profilovali se i její zaměstnanci. „Všichni začínali na kompletačních pracích, pak jsme se ale rozhodli tyto činnosti ukončit a zaměstnancům jsme nabídli účast na projektech, které byly z hlediska vzdělání a dovedností náročnější. Některé ženy brečely, že celý život pracovaly v lese a my je teď chceme posadit k počítači,“ vzpomíná Jiří Herynek. Nakonec ale zůstaly a nechaly se stejně jako ostatní pracovníci rekvalifikovat.

Firma je sama začala vzdělávat v základních počítačových operacích, na některé lekce si najala externího školitele. „Dnes jsou z těchto zaměstnanců skladníci, administrátoři a vedoucí středisek,“ říká Jiří Herynek.

ZAKÁZKA OD BANKY Jiří (nahore vlevo) a Petr (vpravo) Herynkovi se svými handicapovanými zaměstnanci zodpovídají třeba za věrnostní program Poštovní spořitelny – balení hrníčků na obrázku dole. FOTO: HN – RENÉ VOLFÍK

Krise jako obchodní příležitost

Rekvalifikace je podle prosečských podnikatelů jeden ze zásadních bodů sociálního podnikání. „Těžko budete shánět hotové odborníky na specifické činnosti se zdravotním postižením,“ shodují se a uhýbají vozíku, který řidič veze do nedalekého skladu Tescomy. Pro Tescomu Ergotep zajišťuje internetový obchod – zaměstnanci firmy řeší nejen objednávky, ale i distribuci zboží. Z Proseče u Skutče Ergotep zaopatřuje i polský a německý trh. Ve spolupráci s Tescomou navíc otevřel už tři prodejny, které obsluhují zdravotně postižení a do poloviny letošního roku plánuje otevřít další čtyři.

Podle Petra Herynka je krize obdobím největších obchodních příležitostí – firmy zvažují, jak ušetřit, a poptávají kompletní služby u dodavatelů. Sociální

firmy jim je navíc jsou schopny dodat v režimu náhradního plnění (pokud firma s více než 25 zaměstnanci nezaměstnává postižené, může podle zákona „dluh“ vyrovnat právě nákupem zboží nebo služeb od handicapovaných). Zároveň Ergotep nabízí firmám pomoc v oblasti sociálního marketingu, případně v oblasti CSR (společenské odpovědnosti).

Ergotep na konci loňského roku otevřel nové vzdělávací centrum, v němž chce své zkušenosti předávat dalším. Letos na podzim v něm plánuje uspořádat mezinárodní konferenci o sociálním podnikání. Petr Herynek přiznává, že každá sociální firma je do určitého období nucena brát téměř vše, co se naskytne, jen aby nějakou práci vůbec měla. „Pak je ale třeba se vyprofilovat a brát jen projekty, ve kterých se můžete rozvíjet,“ říká.